

skal yderligere kun sige til den ærede sidste Taler (Harald Jensen), at jeg tror mig fuldt berettiget til som konstitutionel Minister at modtage de Gaver, jeg har modtaget til Materiel, uden at søge Rigsdagens Billigelse dertil.

Holger Petersen: Jeg vil tillade mig at gøre et Par Bemærkninger.

Den højtærede Minister talte om, at Komiteen var begyndt forkert paa denne Sag. Ja, men der eksisterede faktisk ingen Komité før Dagen før Henvendelsen til Ministeren. Hvad der er sket før, er sket aldeles privat. De Herrer har handlet paa egen Haand, det ved den højtærede Minister, det er blevet sagt ham. Der kan altsaa ikke være Tale om, at Komiteen er begyndt forkert paa denne Sag. Begyndelsen sker den 14. Januar, altsaa den Dag, man vedtager Henvendelsen til Ministeren, og det er den højtærede Minister, der har gjort Sagen politisk, ikke Komiteen.

Selvfølgelig kunde den halve Million ikke være tilstrækkelig til fuld Sikring, men det var en Begyndelse. Komiteen havde den Gang erklæret, at man var villig til Forhandling, og da den højtærede Minister erklærede, at til Fortet paa Nordfronten kunde han ikke tage Pengene, lod man den Sag ligge. Saa tog man fat med fornyet Kraft, og det lykkedes altsaa foruden den halve Million at samle 6—700,000 Kr. til de Foranstaltninger, som den af den højtærede Minister delegerede Officer erklærede var nødvendige. Derefter fremkom Ønsket om at skaffe Penge til Marinen, til en Undervandsbaad, og disse Penge vil ogsaa efter al Rimelighed komme til Stede. Tilbage staar altsaa den halve Million, som er stillet til Disposition for den højtærede Minister, og den højtærede Minister kan jo tage Bestemmelse derom eller forelægge Sagen for Rigsdagen, om han kan tage imod den. Mig forekommer det, at den højtærede Minister paatager sig et stort Ansvar ved at sige Nej til den. Jeg har dvælet derved, forrige Gang jeg havde Ordet, og skal ikke komme tilbage hertil, men vil slutte med at sige, at fra Komiteens Side har der absolut ikke været drevet nogen som helst Politik; det staar fast.

Rambusch: Den højtærede Forsvarsminister kom ind paa nogle saglige Betragtninger og Redegørelser, som jeg ikke kan lade staa uimodsagt, da de var i ikke ringe Grad misvisende. Naar han først skarpt definerede, hvad et Feltværk var,

og hvad et Fort var, kan jeg ikke godkende den Definition. Skulde jeg gaa fuldstændig ind paa den Ting, vilde det ubetinget tage længere Tid, end det høje Ting vilde skøtte om at høre derpaa. Jeg skal derfor kun kort understrege den Kendsgerning, at Overgangen mellem Feltværk og Fort er en hel Række forskellige Stadier. Har man kun Timer til at bygge et Feltværk, bygger man det paa een Maade, har man Dage, bliver det af en anden Karakter, og har man Uger, bliver Karakteren igen betydelig anderledes. Saaledes kan man blive ved, indtil der ikke længere kan trækkes nogen bestemt Forskel. Den Forskel, der bliver tilbage, er, som det blev sagt, at Fortet udmærker sig ved stormfrie Grave. Men har man rigelig Tid til at anlægge et Feltværk, saa nærmer man sig mere og mere til at gøre Gravene om ikke stormfrie, saa dog vanskelige at overskride. At man kun kan bruge Tømmer og Jernbaneskiner til Anlæg af et Feltværk, er blandt andet modsagt af den Kendsgerning, at vi i vort ellers saa højst mangelfulde Feltværk ved Dybbøl dog havde Betonkonstruktioner til Krudtmagasinerne. Jeg nævner det som et ganske vist ikke videre heldigt Eksempel paa, hvordan man selv under daarlige Forhold benytter Betonkonstruktioner, og har man i vore Dage blot nogle Uger, vil man sandelig bygge Betonkonstruktioner, først og fremmest til Ammunitionsmagasinerne, men, hvis Tid og Omstændigheder tillader det, ogsaa til Dækning for Mandskabet, som i høj Grad skal udsætte sig for Beskydning. Ligeledes holder den bestemte Skelnen mellem Fort som noget med Kanoner og Feltværk som noget, der kun forsvares af Fodfolk, ikke Stik. Man laver undertiden ogsaa Feltværker med Kanoner i. Naar den højtærede Minister talte om Bombardement, er der en meget stor Forskel paa, hvad Slags Vaaben Bombardementet truer med. Er der kun Tale om Bombardement med Feltskyts, er det noget helt andet, end hvis Fjenden kan føre Belejringsskyts frem. Netop derfor vilde det ikke have været betydningsløst, om den højtærede Minister havde taget imod den tilbudte Gave.

Den højtærede Minister var inde paa, at der var mange vanskelige Steder endnu, og navnlig dvælede han ved Søbefæstningen. Men skønt jeg ikke har nogen officiel Forbindelse — aldeles ikke med Komiteen og kun med ganske enkelte af de Mænd, der har indsamlet —, kan jeg dog